GODIŠNJE IZVJEŠĆE O PROVEDBI PROVEDBENOG PROGRAMA ZA 2023. GODINU

Izvještajno razdoblje: 1. siječnja 2023. - 31. prosinca 2023.

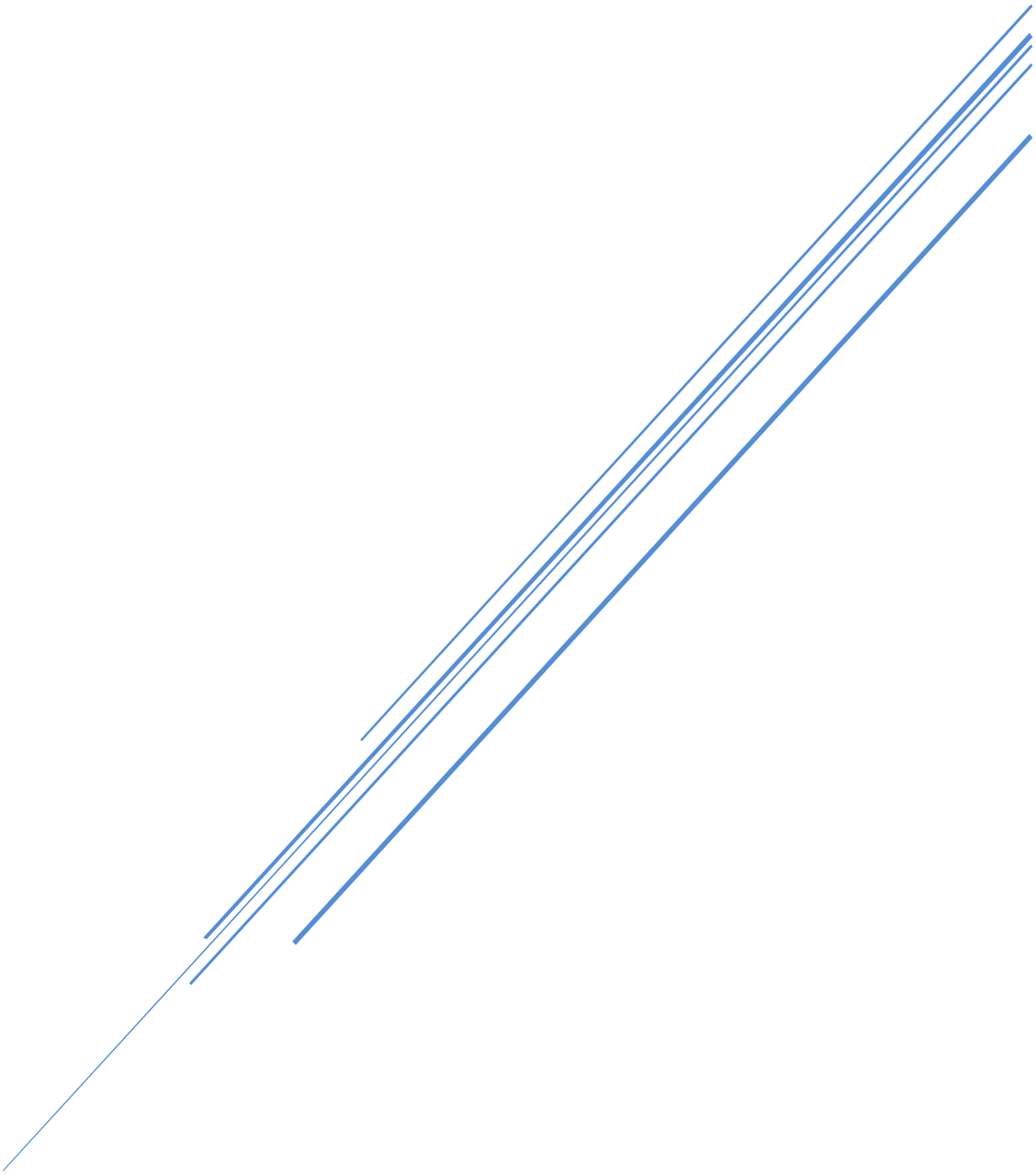

Nositelj izrade: OPĆINA PETRIJEVCI

Veljača 2024.

Sadržaj

1. PREGLED STANJA U UPRAVNOM PODRUČJU 2
2. IZVJEŠĆE O NAPRETKU U PROVEDBI MJERA 3
3. DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA 12

1. PREGLED STANJA U UPRAVNOM PODRUČJU

Provedbeni program je kratkoročni akt strateškog planiranja na lokalnoj razini koji opisuje i osigurava postizanje posebnih razvojnih ciljeva te stvara poveznicu između srednjoročnih strateških akata i proračuna Općine.

Provedbeni program Općine Petrijevci za razdoblje 2021.-2025. donesen je za razdoblje trajanja aktualnog mandata izvršnog tijela s ciljem ostvarenja značajnog napretka u svim područjima razvoja.

U izvještajnom razdoblju od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine poslovi Općine odvijali su se u uvjetima zahtjevne i izazovne gospodarske, zdravstvene i opće društvene situacije. Iako su planirane mjere realizirane sukladno donesenim planovima neminovno je da će porast cijena uzrokovati izdvajanje više financijskih sredstava za redovan rad općinske uprave i administracije, tekuće i buduće investicije i održavanje, nego ranijih proračunskih godina. Također, treba naglasiti da su operativni programi za novo financijsko razdoblje Europske unije prihvaćeni kasnije od planiranog što dovodi do toga da je realizacija određenih ciljeva uvjetovana nemogućnošću prijave na natječaje tijekom 2023. godine.

U predmetnom izvještajnom razdoblju, a uslijed narušenih odnosa na tržištu nabave građevinskih materijala i usluga, energenata i drugih inputa, nije bilo odgođenih plaćanja izvođačima radova, isporučiteljima roba i pružateljima usluga.

Kadrovska struktura Općine povećana je za jedno novo radno mjesto - zaposlen je komunalni redar, stoga je operativno funkcioniranje Općine Petrijevci osnaženo u tom smislu.

Općina Petrijevci nastavlja s provedbom mjera i aktivnosti utvrđenih Provedbenim programom za razdoblje 2021.-2025. s ciljem stvaranja kvalitetnije životne sredine. To i dalje podrazumijeva ulaganja u komunalnu i gospodarsku infrastrukturu, ulaganje u ljudske resurse, održivi razvoj, međusektorsku suradnju te korištenje sredstava iz EU fondova.

2. IZVJEŠĆE O NAPRETKU U PROVEDBI MJERA

MJERA 1. Lokalna uprava i administracija

Upravljanje općinskom administracijom i redovni rad izvršnog i predstavničkog tijela u kvalitetnim uvjetima svrha su ove mjere, koja obuhvaća sljedeće aktivnosti i projekte:

- Redovno funkcioniranje općinskog vijeća i općinskog načelnika (naknade, plaće, razni administrativni troškovi i dr.),
- Funkcioniranje političkih stranaka
- rashodi Jedinstvenog upravnog odjela - plaće i naknade za zaposlenike, režijski troškovi, nabava opreme i uređaja, troškovi popravaka i zamjena, razni administrativni troškovi i dr.),
- Obilježavanje značajnih datuma i drugi protokoli,
- Nabavka službenog vozila za potrebe Općine
- Otplate financijskih obveza.

➢ **POKAZATELJI MJERE I OSTVARENE VRIJEDNOSTI U 2023. GODINI:**

broj izdanih rješenja i odluka *149*

broj projekata JLS-a kojima je odobreno sufinanciranje *6*

➢ **STATUS PROVEDBE MJERE:** U tijeku

➢ **UTROŠENA SREDSTVA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU:** 461.078,30 EUR

➢ **ZAKLJUČAK PROVEDBE MJERE:** Mjera je provođena u skladu s planiranim, no obzirom na poskupljenja energenata i ostalih inputa, očekivan je utjecaj na proračun za 2024. godinu. Kadrovska struktura općinske uprave i administracije je neizmijenjena. Broj projekata odobrenih iz EU fondova je u ovom razdoblju 2, obzirom da operativni programi za iduće financijsko razdoblje nisu usvojeni početkom godine, već sredinom odnosno najranije koncem 2023. godine.

MJERA 2. Razvoj gospodarstva

Općina Petrijevci svake godine ulaže značajna proračunska sredstva u razvoj poduzetništva i stvaranje pozitivne poduzetničke klime na svom području, stoga je za aktualno mandatno razdoblje planirana provedba niza redovnih aktivnosti i programa poticanja poduzetnika, kao i određenih projekata razvoja javne poduzetničke infrastrukture.

Proračun za 2023. godinu, kao i projekcije proračuna za 2024. i 2025. godinu predviđaju sredstva za sljedeće namjene:

- Subvencioniranje stambenih kredita u funkciji poticanja gospodarstva

Općina temeljem „Programa poticanja razvoja poljoprivrede na području općine Petrijevci za razdoblje od 2022. do 2024. godine" predviđa i sljedeće potpore:

- Potpora mladim poljoprivrednicima
- Potpora oštećenicima u slučaju prirodnih nepogoda
- Potpora za prvo osnivanje obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva

- **POKAZATELJI MJERE I OSTVARENE VRIJEDNOSTI U 2023. GODINI:**

  Broj poslovnih subjekata korisnika infrastrukture u gospodarskoj zoni *8*

  Broj MSP-a korisnika potpora

  Broj korisnika subvencije *1*

- **STATUS PROVEDBE MJERE:** U tijeku
- **UTROŠENA SREDSTVA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU:** 15.570,00 EUR
- **ZAKLJUČAK PROVEDBE MJERE:** Tijekom 2023. godine organizirane su sve planirane gospodarske manifestacije. Potpore obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima isplaćene su tijekom mjeseca prosinca 2023. godine.

MJERA 3. Civilno društvo

Svrha mjere je razvoj civilnog društva na lokalnoj razini u skladu sa posebnostima i potrebama društva. Općina Petrijevci svake uobičajeno objavljuje javne pozive za udruge koje u opisu svoje djelatnosti imaju registriranu aktivnost iz područja sporta, kulture, razvoja civilnog društva te socijalnih djelatnosti, zatim udruga sudionika i stradalnika Domovinskog rata, kao i za djelatnosti udruga iz područja humanitarne i zdravstvene skrbi.

- **POKAZATELJI MJERE I OSTVARENE VRIJEDNOSTI U 2023. GODINE:**

Broj udruga korisnika potpora *10*

- **STATUS PROVEDBE MJERE:** U tijeku
- **UTROŠENA SREDSTVA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU:** 18.021,00 EUR
- **ZAKLJUČAK PROVEDBE MJERE:** proveden je redovni općinski natječaj za udruge te su dodijeljene potpore za 2023. godinu. Osim toga, nije bilo drugih aktivnosti, niti kapitalnih ulaganja povezanih s ovom mjerom.

MJERA 4. Sport i rekreacija

Svrha mjere je stvaranje kvalitetnih uvjeta za bavljenje sportom i rekreacijom na području Općine Petrijevci razvojem i održavanje javne sportsko – rekreacijske infrastrukture namijenjene amaterskim sportskim udrugama i pojedincima rekreativcima.

U razdoblju do 2025. godine Općina namjerava provesti sljedeće aktivnosti i projekte u okviru ove mjere:

Tekuće donacije udrugama u sportu

- Održavanje igrališta i rekonstrukcija zgrade NK "Omladinac" (dogradnja zgrade)
- Kapitalni projekt - Izgradnja košarkaškog i teniskog igrališta s vanjskim fitnesom u Petrijevcima

- **POKAZATELJI MJERE I OSTVARENE VRIJEDNOSTI U 2023. GODINI:**

Broj sportskih klubova korisnika potpora iz proračuna JLS *8*

Broj novih / unaprjeđenih sportskih objekata *2*

- **STATUS PROVEDBE MJERE:** U tijeku
- **UTROŠENA SREDSTVA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU:** 55.889,00 EUR
- **ZAKLJUČAK PROVEDBE MJERE:** Projekt izgradnje košarkaškog i teniskog igrališta s vanjskim fitnesom u Petrijevcima prijavljen je na javni poziv za sufinanciranje. Aktivnosti redovnog održavanja terena i objekata tekle su prema planu i bez problema i poteškoća. Općinski natječaj za udruge u sportu je proveden.

MJERA 5. Razvoj prometne infrastrukture

Svrha provedbe mjere je razvoj i održavanje primjerene prometne infrastrukture namijenjene cestovnim vozilima, pješacima i biciklistima na području Općine Petrijevci. Općina je u okviru svoga djelokruga odgovorna je za održavanje svih prometnica koje se nalaze na području općine, osim za županijske i državne ceste, za koje su nadležni Uprava za ceste Osječko-baranjske županije te Hrvatske ceste, stoga općinski proračun svake godine predviđa sredstva za tekuće održavanje i sanacije pješačkih i biciklističkih staza, parkirališta te cesta, kao i otresnica, kao i za izgradnju i/ili rekonstrukciju nerazvrstanih cesta.

Od kapitalnih projekata, Općina do 2025. godine planira provesti sljedeće:

- Projektiranje, izgradnja i rekonstrukcija ceste – Fenek,
- Izgradnja spojne ceste između ulica S. Radića i A.M. Reljkovića u Petrijevcima s pješačkom stazom i javnom rasvjetom,
- Rekonstrukcija ceste u ulici Matije Gupca u Petrijevcima.

Aktivnost *tekuće održavanje nerazvrstanih cesta* uobičajeno se planira proračunom, kao i aktivnosti održavanje prometnih površina, ulica, trgova, nogostupa i prometne signalizacije.

- **POKAZATELJI MJERE I OSTVARENE VRIJEDNOSTI U 2023. GODINI:**

Km održavanih prometnih površina	*12*
Km novih nogostupa	*3*
Km novih prometnica	*3*

- **STATUS PROVEDBE MJERE:** U tijeku
- **UTROŠENA SREDSTVA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU:** 213.804,16 EUR
- **ZAKLJUČAK PROVEDBE MJERE:** tijekom 2023. godine radilo se na rekonstrukciji nerazvrstanih cesta u Petrijevcima, održavanje otresnica i poljskih putova, tekuće održavanje cesta, nogostupa i parkirališta odvijalo se prema uobičajenom planu.

MJERA 6. Protupožarna i civilna zaštita

Općina Petrijevci, u skladu sa Zakonom o sustavu civilne zaštite („Narodne novine" br. 82/15, 118/18, 31/20, 20/21 i 114/22), planira proračunska sredstva u cilju ispunjavanja osnovne funkcije i zadaće sustava zaštite i spašavanja - prosudba mogućih ugrožavanja i posljedica, planiranje i pripravnost za reagiranje, djelovanje u zaštiti i spašavanju u slučaju katastrofa i većih nesreća te poduzimanje potrebnih aktivnosti i mjera za otklanjanje posljedica radi normalizacije života na području na kojem je događaj nastao.

Općina sufinanciran rad vatrogastva, civilne zaštite i HGSS-a na svom području.

Općina Petrijevci također sufinancira rad civilne zaštite i Hrvatske gorske službe spašavanja.

- **POKAZATELJI MJERE I OSTVARENE VRIJEDNOSTI U 2023. GODINI:**

Broj DVD-a koji aktivno djeluju na području JLS-a	*2*
Broj članova DVD-a	*60*
Ukupan broj pripadnika sustava civilne zaštite na području JLS	*10*

- **STATUS PROVEDBE MJERE:** U tijeku
- **UTROŠENA SREDSTVA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU:** 51.539,00 EUR
- **ZAKLJUČAK PROVEDBE MJERE:** Isplaćena su proračunska sredstva za redovan rad lokalnih DVD-ova za 2023. godinu, te su provedene sve radnje i obveze po pitanju civilne zaštite. Općina Petrijevci platila je izgradnju manipulativnih površina (plato, prilaz).

MJERA 7. Odgoj i obrazovanje

Svrha provedbe mjere je osiguravanje kvalitetnih i primjerenih uvjeta za predškolski odgoj i obrazovanje djece s područja Općine Petrijevci kroz ulaganja u odgojno – obrazovnu infrastrukturu te kroz subvencioniranje troškova školovanja za učenike i studente u cilju poboljšanja njihovog standarda.

Proračun Općine Petrijevci sadrži stavke za sljedeće aktivnosti:

- Financiranje redovne djelatnosti dječjeg vrtića "Maslačak"
- Sufinanciranje troškova Osnovnoj školi Petrijevci,
- Sufinanciranje prijevoza učenika i studenata,
- kapitalne potpore Osnovnoj školi Petrijevci,
- PROJEKT: rekonstrukcija potkrovlja zgrade DV Maslačak Petrijevci.

- **POKAZATELJI MJERE I OSTVARENE VRIJEDNOSTI U 2023. GODINI:**

Broj djece u sustavu odgoja i predškolskog obrazovanja	*44*
Broj srednjoškolaca primatelja subvencije	*1*
Broj studenata primatelja subvencije	*22*
Broj učenika u OŠ na području JLS	*159*

- **STATUS PROVEDBE MJERE:** U tijeku
- **UTROŠENA SREDSTVA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU:** 332.298,13 EUR
- **ZAKLJUČAK PROVEDBE MJERE:** u 2023. godini isplaćene su potpore za rad dječjeg vrtića i osnovne škole. Izrađen je i idejni projekt za proširenje škole. Također, odobrene su i isplaćivane su potpore i subvencije učenicima i studentima. Projekt rekonstrukcije potkrovlja zgrade DV Maslačak Petrijevci prijavljen je na poziv u okviru NPOO-a, a potpisan je ugovor s MRRFEU, te se započelo s radovima na projektu „Rekonstrukcija potkrovlja zgrade DV Maslačak Petrijevci".

MJERA 8. Socijalna skrb i pronatalitetna politika

Općina provodi nekoliko aktivnosti i projekata u svrhu poboljšanja statusa socijalno ugroženog stanovništva koje ima prebivalište na području Općine, i to kroz sljedeće aktivnosti i programe:

- Pomoć građanima i kućanstvima za ogrjev,
- Jednokratna pomoć obiteljima i kućanstvima,
- Jednokratna pomoć umirovljenicima,
- Pomoć za podmirenje troškova stanovanja,
- Jednokratna pomoć za novorođenu djecu.

- **POKAZATELJI MJERE I OSTVARENE VRIJEDNOSTI U 2023. GODINI:**

Broj korisnika jednokratnih potpora	*4*
Broj novorođene djece	*18*
Broj pripadnika ciljne skupine uključenih u projektne aktivnosti (ZAŽELI)	*120*

- **STATUS PROVEDBE MJERE:** U tijeku
- **UTROŠENA SREDSTVA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU:** 27.503,64 EUR
- **ZAKLJUČAK PROVEDBE MJERE:** sve planirane potpore i subvencije socijalno ugroženom stanovništvu odobravale su se i isplaćivale u 2023. u skladu s dosadašnjim praksama. Uskrsnice i božićnice su isplaćene, a i ostale aktivnosti provedene su tijekom proračunske godine.

MJERA 9. Razvoj komunalne infrastrukture

Svrha provedbe ove mjere je osiguravanje kvalitetnih komunalnih usluga svom stanovništvu u oba naselja u skladu sa suvremenim tehničkim i ekološkim standardima, što podrazumijeva električnu energiju, vodoopskrbu, kanalizaciju, opskrbu plinom, internet i telekomunikacije, pogrebne usluge i druge. Općina provodi aktivnosti i projekte sukladno svom zakonskom djelokrugu, a najvišu odgovornost za realizaciju u pravilu imaju druga javno-pravna tijela (županija, HT, Dvorac d.o.o., i drugi).

PROJEKT: projektiranje, izgradnja i rekonstrukcija cesta – Fenek,
PROJEKT: Izgradnja javne rasvjete u Petrijevcima,
PROJEKT: Dodatna ulaganja u vodovodnu i plinovodnu mrežu,
PROJEKT: Izgradnja kanalizacije - sustava odvodnje (priključci),
PROJEKT: Kapitalne pomoći Dvorcu d.o.o. za praćenje projekta vodoopskrbe i odvodnje Valpovo-Belišće.

- **POKAZATELJI MJERE I OSTVARENE VRIJEDNOSTI U 2023. GODINI:**

Broj novih rasvjetnih tijela	*0*
Broj novih priključaka na sustav	*0*

- **STATUS PROVEDBE MJERE:** U tijeku
- **UTROŠENA SREDSTVA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU:** 238.555,50 EUR
- **ZAKLJUČAK PROVEDBE MJERE:** projekti izgradnje ili rekonstrukcije javne rasvjete nisu provođeni tijekom godine. Od infrastrukturnih ulaganja, radilo se na izgradnji i rekonstrukciji cesta – Fenek, te je isplaćivana kapitalna pomoć Dvorcu d.o.o. za praćenje projekta vodoopskrbe i odvodnje Valpovo-Belišće, koji je u tijeku. Novih priključaka na sustav odvodnje i plinofikacijsku mrežu nije bilo u 2023. godini.

MJERA 10. Uređenje naselja i stanovanje

Svrha mjere je osiguravanje kvalitetnih uvjeta za život svih stanovnika na cjelokupnom području Općine Petrijevci održavanjem i unaprjeđenjem javne infrastrukture koja obuhvaća stambene i poslovne zgrade kojima raspolaže Općina, raznu javnu društvenu infrastrukturu (društveni domovi, domovi kulture i slično), dječja igrališta, zelene i druge javne površine.

Pod redovne aktivnosti koje se uobičajeno financiraju općinskim proračunom spadaju sljedeće:

- Nabavka komunalne opreme,
- Redovne djelatnosti na održavanju, zaštiti i unapređenju prostora i komunalne infrastrukture,
- uklanjanje otpada i pasa lutalica, zaštita životinja i dr.,
- troškovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
- Održavanje oborinskih kanala,
- Održavanje javnih zelenih površina u Općini - košenje, čišćenje i dr.,
- Troškovi javne rasvjete,
- Održavanje objekata na grobljima,
- Režijski i slični opći troškovi vezani uz upravljanje stambenim objektima u vlasništvu Općine,
- Održavanje nekretnine spremišta u ul. P. Preradovića u Petrijevcima - ograda i fasada
- Održavanje zgrade "Volosavo" i okoliša,
- Održavanje zgrade NK "Satnica" i igrališta,
- Održavanje igrališta i rekonstrukcija zgrade NK "Omladinac" - dogradnja zgrade,
- Održavanje doma u Satnici,
- Održavanje ljetne pozornice,
- Održavanje i rekonstrukcija stare škole u Petrijevcima,
- Održavanje zgrade Općine,

- **POKAZATELJI MJERE I OSTVARENE VRIJEDNOSTI U 2023. GODINI:**

Broj javnih objekata u funkciji i na raspolaganju lokalnoj zajednici *10*

M2 parkova i zelenih površina na području JLS *2*

- **STATUS PROVEDBE MJERE:** U tijeku
- **UTROŠENA SREDSTVA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU:** 292.527,60 EUR
- **ZAKLJUČAK PROVEDBE MJERE:** Sve aktivnosti redovnog održavanja provođene su u skladu s planiranom dinamikom i financijskim okvirima. Obzirom da je Općina zaposlila jednog komunalnog redara, usluga je unaprijeđena u 2023. godini.

MJERA 11. Kultura i religija

Svrha mjere je aktivno sudjelovanje u kreiranju aktivnosti iz područja kulture i provedbi ulaganja u materijalnu imovinu te kulturna događanja na području Općine Petrijevci.

Općina Petrijevci financira sljedeće manifestacije:

- Manifestacija „Gužvarijada u Petrijevcima",
- Smotra *A capella* pjesme u Satnici,
- Manifestacija " Tri sam dana kukuruze brala - 15. bruljenje u Satnici"
- Manifestacija „Petrijevačke žetvene svečanosti",
- Tekuće donacije udrugama u kulturi
- uređenja sakralnih objekata kroz pomoć vjerskim zajednicama (3.775,63 EUR godišnje)
- PROJEKT: Izgradnja Doma kulture

- **POKAZATELJI MJERE I OSTVARENE VRIJEDNOSTI U 2023. GODINI:**

Broj manifestacija	*4*
Broj OCD-a korisnika potpora	*10*
Broj objekata u funkciji kulture i religije	*3*

- **STATUS PROVEDBE MJERE:** U tijeku
- **UTROŠENA SREDSTVA U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU:** 47.521,95 EUR
- **ZAKLJUČAK PROVEDBE MJERE:** Planirane manifestacije u sklopu ove mjere organizirane su tijekom godine. Projekt izgradnja Doma kulture - planirana je realizacija do kraja aktualnog mandata, no dinamika provedbe ovisi o EU izvorima sufinanciranja, odnosno dinamici objave natječaja, stoga se 2023. godine nije započela realizacija.

3. DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA

Obzirom da je Plan razvoja OBŽ usvojen i objavljen tek u ožujku 2022. za potrebe ovog poglavlja navodimo usklađenost provedbe mjera sa strateškim ciljevima iz Nacionalne razvojne strategije.

R. br.	Naziv mjere	Strateški cilj i prioritetno područje iz NRS kojemu Mjera JLS doprinosi	Mjera je usklađena sa posebnim ciljevima Plana razvoja OBŽ do 2027. godine:
1.	Lokalna uprava i administracija	*Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom*	*Posebni cilj 13.: Unaprjeđenje učinkovitosti i djelotvornosti javnog sektora i upravljanja javnom imovinom*
2.	Razvoj gospodarstva	*Konkurentno i inovativno gospodarstvo; Razvoj poduzetništva i obrta*	*Posebni cilj 6.: Razvoj lokalne i regionalne infrastrukture radi unaprjeđenja kvalitete života s ciljem ekološke i energetske tranzicije*
3.	Civilno društvo	*Zdrav, aktivan i kvalitetan život*	*Posebni cilj 4.: Jačanje zajednice i civilnog društva u funkciji poticanja aktivnog i kvalitetnog života građana*
4.	Sport i rekreacija	*Zdrav, aktivan i kvalitetan život*	*Posebni cilj 4.: Jačanje zajednice i civilnog društva u funkciji poticanja aktivnog i kvalitetnog života građana*
5.	Razvoj prometne infrastrukture	*n/p*	*Posebni cilj 7.: Razvoj i unaprjeđenje održive mobilnosti*
6.	Protupožarna i civilna zaštita	*Sigurnost za stabilan razvoj; Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava Civilne zaštite*	*Posebni cilj 8.: Jačanje kapaciteta, spremnosti i otpornosti zajednice na rizike*
7.	Odgoj i obrazovanje	*Obrazovani i zaposleni ljudi; Pristupačnost ranog i predškolskog odgoja*	*Posebni cilj 3.: Razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne i znanstveno-istraživačke djelatnosti u funkciji gospodarstva i tržišta rada*
8.	Socijalna skrb i pronatalitetna politika	*Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji; Ublažavanje negativnih demografskih trendova i izgradnja poticajnog okruženja za mlade i obitelj*	*Posebni cilj 2.: Razvoj i unaprjeđenje sustava zdravstva i socijalne skrbi*

9.	Razvoj komunalne infrastrukture	*Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost; Zaštita prirodnih resursa i borba protiv klimatskih promjena*	*Posebni cilj 6.: Razvoj lokalne i regionalne infrastrukture radi unaprjeđenja kvalitete života s ciljem ekološke i energetske tranzicije*
10.	Uređenje naselja i stanovanje	*Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost; Zaštita prirodnih resursa i borba protiv klimatskih promjena*	*Posebni cilj 6.: Razvoj lokalne i regionalne infrastrukture radi unaprjeđenja kvalitete života s ciljem ekološke i energetske tranzicije*
11.	Kultura i religija	*svi*	*Posebni cilj 4.: Jačanje zajednice i civilnog društva u funkciji poticanja aktivnog i kvalitetnog života građana*